

## **AzScienceNet şəbəkəsinin informasiya təhlükəsizliyi siyasəti haqqında**

B.R.Nəbiyev

AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu

AzScienceNet şəbəkəsi Azərbaycan Respublikası elmi qurumlarının Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) korporativ şəbəkəsi əsasında yaradılmış elm kompyuter şəbəkəsidir. AzScienceNet ərazicə paylanmış, desentralizə olunmuş idarəetməyə malik korporativ şəbəkədir.

İnformasiya və kommunikasiya texnologiyalarının sürətli inkişafı və geniş yayılması, rəqabətin kəskinləşməsi informasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin elmi-metodoloji prinsiplərinə əsaslanaraq və şəbəkə texnologiyalarının müasir inkişaf meyllərini nəzərə alaraq hüquqi, təşkilati, texniki və fiziki mühafizə tədbirlərini qarşılıqlı surətdə əlaqələndirməklə, korporativ şəbəkələrdə vahid informasiya təhlükəsizliyi sisteminin yaradılmasını tələb edir.

İnformasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi dedikdə informasiyanın konfidensiallığının, tamlığının və əlyətərliyinin təmin edilməsi başa düşülür. İnformasiyanın konfidensiallığı informasiyaya çıxış yalnız icazə verilmiş şəxslərə verildikdə, tamlıq – verilənlərə yalnız iczə verilmiş dəyişikliklər edildikdə, əlyətərlik – icazə verilmiş şəxslər onlara lazım olan vaxtda informasiya resurslarına çıxış əldə etdikləri halda təmin edilir.

Bu mənada informasiya təhlükəsizliyi siyasəti AzScienceNet şəbəkəsində informasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi probleminə baxışlar sistemini müəyyən edir, informasiyanın mühafizəsinin məqsəd və vəzifələrini, təşkilati, texnoloji və prosedur aspektlərini sistemləşdirilmiş şəkildə şərh edir.

AzScienceNet şəbəkəsinin informasiya təhlükəsizliyi siyasətinin qanunvericilik bazasını normativ-hüquqi sənədlər, həmçinin Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq konvensiyalar təşkil edir.

Bu siyasət AMEA-nın Rəyasət Heyətinə və bütün təşkilatlarına məxsus olan informasiya resurslarına, informasiya sistemlərinə və şəbəkələrinə, tətbiqi proqramlara hər hansı formada çıxışı olan bütün AMEA əməkdaşlarına şamil edilir.

Siyasətin yaradılmasının məqsədləri aşağıdakılardır:

- informasiya təhlükəsizliyi təhdidlərinin AMEA təşkilatlarına vura biləcəyi maddi və mənəvi ziyanın minimumlaşdırılması;
- AMEA-nın işgüzar nüfuzunun və korporativ mədəniyyətinin yüksəldilməsi;
- Informasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sisteminin (İTTS) qurulmasının vahid prinsiplərinin formalaşdırılması;
- İTTS-in reallaşdırılması üçün təşkilati-metodiki bazanın formalaşdırılması.

Bir qayda olaraq informasiya təhlükəsizliyi siyasətinin işlənməsi bir sıra praktiki mərhələlərdə həyata keçirilir.

**Mərhələ 1.** Informasiya təhlükəsizliyi sahəsində milli və beynəlxalq standartların seçilməsi və onların əsasında təşkilatın informasiya təhlükəsizliyi siyasəti tələblərinin və müddələrinin formalaşdırılması.

**Mərhələ 2.** Informasiya təhlükəsizliyi risklərinin idarə edilməsinə yanaşmaların seçilməsi və təşkilatın informasiya sisteminin təhlükəsizlik səviyyəsi barəsində qərarın qəbul edilməsi. Təhlükəsizlik səviyyəsi müvafiq olaraq minimal (baza) və ya yüksək ola bilər. Təhlükəsizliyin bu səviyyələrinə risklərin analizinin minimal (baza) və tam variantı uyğun gəlir.

**Mərhələ 3.** Informasiya təhlükəsizliyi üzrə tədbirlərin inzibati, təşkilatı, proqram-texniki səviyyələri üzrə strukturlaşdırılması.

**Mərhələ 4.** Təşkilatın informasiya sisteminin informasiya təhlükəsizliyi sahəsində standartlara uyğunluğunun sertifikatlaşdırılması və attestasiyasının müəyyən edilməsi.